

Historischer Rundbrief Historyczny Okólnik

Ausgabe / Edycja 2017/2018

Historische Kommission für den Kreis Neustadt/OS e.V.
Komisja Historyczna powiatu prudnickiego

Schloss Friedland im nördlichen Böhmen / Zamek Friedland

Liebe Mitglieder und Freunde der Historischen Kommission!

Seit dem letzten Historischen Rundbrief hat die Historische Kommission wieder einiges geleistet. Insbesondere haben wir unsere 13. Studienfahrt ins nördliche Böhmen im Sommer erfolgreich durchgeführt. Darüber finden Sie einen ausführlichen Bericht in dieser Ausgabe. Ebenso ist der zweite Band unserer Reihe über das Karolinische Steuerkataster, diesmal über Zülz sowie die Dörfer im Westen des Kreises Neustadt/OS so weit vorangeschritten, dass er plangemäß im Frühjahr/Sommer 2018 erscheinen kann. Das gilt ebenso für den Bildband über Körnitz von Andreas Smarzly. Außerdem haben wir jetzt eine eigene „Wolke“ ☺, also eine sog. „Cloud“ im Internet, in der wir unseren Mitgliedern Archivmaterialien online zur Verfügung stellen können.

Für das kommende Jahr planen wir zudem zwei umfangreichere Treffen. Zunächst soll am 3. und 4. März 2018 unsere nächste Jahreshauptversammlung mit ein paar Vorträgen zur Geschichte des Kreises Neustadt stattfinden. An diesem Treffen wird auch der neue Kulturreferent für Oberschlesien, Herr V. Kretschmann aus Ratingen teilnehmen. Da unsere bisherige Schatzmeisterin, Rosemarie Matulla-Jablonka, ihr Amt aufgeben wird, steht zudem die Neuwahl eines Schatzmeisters an. Dazu möchte ich an dieser Stelle ganz herzlich einladen!

Des Weiteren planen wir vom 28. Mai bis zum 2. Juni 2018 eine „Historische Woche“ im Kreis Neustadt durchzuführen. In dieser Woche sollen Vorträge zur Landesgeschichte gehalten, eine kleine Konferenz und mehrere Buchvorstellungen durchgeführt werden.

Ich hoffe, dass wir uns zunächst im März zur Jahreshauptversammlung in Northeim gesund wiedersehen werden! Bis dahin verbleibe ich mit den besten Wünschen für Weihnachten und das neue Jahr.

Ralph Wrobel

Szanowni członkowie i przyjaciele Komisji Historycznej!

Od wydania ostatniego Historycznego Okólnika wiele się wydarzyło. Latem tego roku z powodzeniem odbyliśmy 13. wizytę studyjną, tym razem w kierunku północnych Czech. W niniejszym wydaniu znajduje się obszernie sprawozdanie z wyjazdu. Także prace nad drugim tomem Katastru Karolińskiego, tym razem obejmującego Białą oraz wsie położone w zachodniej części historycznego powiatu prudnickiego, posuwały się na tyle do przodu, że jego publikacja odbędzie się tak, jak planowano wiosną / latem 2018 r. To samo odnosi się do albumu Kórnicy autorstwa Andreea Smarzlego. Poza tym mamy w Internecie swoją „chmurę“ ☺, od angielskiego słowa „cloud“, w której oferujemy naszym członkom materiały archiwalne online. Dodatkowo w przyszłym roku planujemy zorganizować dwa spotkania. W pierwszej kolejności 3 i 4 marca 2018 r. odbędzie się nasze kolejne coroczne walne zgromadzenie połączone z kilkoma wykładami dotyczącymi historii powiatu prudnickiego. W spotkaniu tym weźmie udział także referent ds. kultury Górnego Śląska, pan V. Kretschmann z Ratingen. Ponieważ nasz dotychczasowy skarbnik, pani Rosemarie Matulla-Jablonka, oddaje swój urząd, podczas tego spotkania będziemy również dokonywać wyboru nowego skarbnika. Z tego miejsca pragnę Państwa zaprosić na to spotkanie!

Dodatkowo w okresie od 28 maja do 2 czerwca 2018 r. planujemy zorganizować w powiecie prudnickim „Tydzień historyczny“. Podczas tego tygodnia chcemy zorganizować serię wykładów dotyczących historii lokalnej, konferencję oraz kilka prezentacji książki.

Zanim to jednak nastąpi mam nadzieję, że zobaczymy się zdrowi na naszym walnym zgromadzeniu w Northeim! Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku składam Wszystkim najlepsze życzenia.

Ralph Wrobel

Rücktritt unserer Schatzmeisterin Rosemarie Matulla- Jablonka schmerzt!

Zur kommenden Jahreshauptversammlung 2018 muss ein neuer Schatzmeister oder eine neue Schatzmeisterin in den Vorstand gewählt werden. Unsere liebe Rosemarie hat aus persönlichen Gründen ihren Rücktritt erklärt.

Rosemarie Matulla-Jablonka

Rosemarie Matulla-Jablonka führte unsere Finanzen als Schatzmeisterin und stellvertretende Vorsitzende seit 2012 vorbildlich. Bereits seit 2006 hatte sie ihren Mann, Werner Matulla, bei der Ausübung dieses Amtes unterstützt. Ihr oblag nicht nur die Buchführung unserer Kommission, sondern auch das Ausbalancieren der gesamten Finanzen des Vereins. So hat sie es geschafft, die HKKNOS trotz vieler Projekte und Ausgaben immer „liquide“ zu halten. Außerdem stand sie uns im Vorstand mit Rat und Tat immer an der Seite. Liebe Rosemarie,

wir danken Dir ganz herzlich für Deine aktive Mitarbeit! Du hinterlässt im Vorstand eine Lücke, die nur schwer auszufüllen sein wird. Wir hoffen, dass Du uns auch weiterhin erhalten bleibst und wir auch in Zukunft auf Deinen guten Rat zählen können.

Andreas Smarzly
Ralph Wrobel

Ustąpienie z urzędu naszej skarbnik, Rosemarie Matulla-Jablonka, to dla nas bolesne doznanie!

Podczas kolejnego corocznego walnego zgromadzenia w 2018 r. musimy dokonać wyboru nowego skarbnika wchodzącego w skład zarządu. Nasza droga Rosemarie z przyczyn osobistych zapowiedziała ustąpienie z urzędu. Rosemarie Matulla-Jablonka jako skarbnik wzorowo prowadziła sprawy finansowe i pełniła funkcję zastępcy zarządu od 2012 roku. Już od 2006 r. wspierała męża, Wenera Matulla, w wykonywaniu obowiązków związanych z tym urzędem. Do jej zadań należało nie tylko prowadzenie księgo-wości naszej komisji, ale również nadzorowanie spraw finansowych naszego stowarzyszenia. Mimo licznych projektów i wielu wydatków HKKNOS, zawsze udało jej się zachować „płynność“ finansową stowarzyszenia. Poza tym udzielała nam rad i służyła pomocą we wszystkich sprawach związanych z zarządem. Droga Rosemarie, dziękujemy Ci za twoją aktywną współpracę! Pozostawiasz w zarządzie lukę, którą trudno będzie wypełnić. Mamy nadzieję, że pozostaniesz z nami i również w przyszłości będziemy mogli liczyć na Twoją pomocną dłoń.

Andreas Smarzly
Ralph Wrobel

Einladung zur Jahreshauptversammlung 2018

Zeit: 3. - 4. März 2018
Ort: Großer Tagungsraum im Restaurant "Goldener Löwe",
Breite Straße 38, 37154 Northeim

Zaproszenie na Walne Zgromadzenie 2018 r.

Czas: 3 - 4 marca 2018 r.
Miejsce: Duża sala konferencyjna w restauracji "Goldener Löwe",
Breite Straße 38, 37154 Northeim

Programm

Sonnabend, 3. März 2018

(Im Vorfeld der JHV Treffen des Vorstandes und aller interessierter Mitglieder in der alten Neustädter Heimatstube zur Sichtung der dortigen Restbestände!)

13:00 – 14:00 Uhr	Gemeinsames Mittagessen im Restaurant „Goldener Löwe“
14:00 – 14:30 Uhr	Begrüßung durch den Vorstand, Vorstellung des Programms
14:30 – 15:30 Uhr	VORTRAG: „ <i>Der Kulturreferent Oberschlesien und seine Arbeit: Möglichkeiten zur Kooperation mit der HKKNOS</i> “
(Vasco Kretschmann, Kulturreferent für Oberschlesien, Stiftung Haus Oberschlesien, Ratingen)
15:30 – 16:00 Uhr	Kaffeepause
16:00 – 16:45	VORTRAG: „ <i>Valerio Kirsch - Ein Franziskanerpater aus Körnitz in Brasilien</i> “ (Andrea Smolarz, HKKNOS).
17:00 – 17:45	VORTRAG: „ <i>Vorgeschichte der Vertreibung von Schlesiern nach dem 2. Weltkrieg</i> “ (Peter Ernst, HKKNOS)
18:00 – 18:30	Diskussion
Anschl.	Gemeinsames Abendessen und gemütliches Beisammensein

Sonntag, 4. März 2018

- 10:00 – 12:30 Uhr** **Jahreshauptversammlung im Restaurant „Goldener Löwe“**
TOP 1: **Begrüßung durch den 1. Vorsitzenden, Beschlussfähigkeit**
TOP 2: **Berichte**
- Bericht des Vorstandes (Ralph Wrobel und Andreas Smarzly)
 - Kassenbericht der Schatzmeisterin (Rosemarie Matulla)
 - Bericht des Sprechers der Oberglogauer (Günter Hauptstock)
 - Bericht des Webmasters (Christian Sarnes)
- TOP 3: **Neuwahl eines Schatzmeisters**
TOP 4: **Forschungs- und Publikationsprojekte**
- Das Karolinische Steuerkataster / Zülz und Neustadt (R. Wrobel)
 - Vertreibung aus dem Kreis Neustadt/OS (J. Preisner)
 - Schnellewalde (M. Weiß)
- TOP 5: **„Historische Woche im Kreis Neustadt“ vom 28.5. bis 3.6.2018**
TOP 6: **Sonstiges**
- 12:30 – 14:00 Uhr** **gemeinsames Mittagessen, anschl. Abreise**
-

Program:

Sobota, 3 marca 2018 r.

(Przed rozpoczęciem oficjalnego spotkania, zarząd wraz z wszystkimi zainteresowanymi członkami stowarzyszenia spotkają się w starej Izbie Tradycji w Northeim celem sprawdzenia pozostałych zasobów izby!)

- 13:00 – 14:00** **Wspólny obiad w restauracji „Goldener Löwe“**
- 14:00 – 14:30** **Powitanie przez członków Zarządu, prezentacja programu**
- 14:30 – 15:30** **WYKŁAD: „Referent ds. kultury Górnego Śląska i jego praca: możliwości współpracy z HKKNOS“**
(Vasco Kretschmann, referent ds. kultury Górnego Śląska, fundacja Haus Oberschlesien, Ratingen)
- 15:30 – 16:00 Uhr** **Przerwa na kawę**
- 16:00 – 16:45** **WYKŁAD: „Valerio Kirsch - franciszkanin z Kórnicy w Brazylii“ (Andrea Smolarz, HKKNOS).**
- 17:00 – 17:45** **WYKŁAD: „Wydarzenia związane z wypędzeniem Ślązaków po II wojnie światowej“ (Peter Ernst, HKKNOS)**
- 18:00 – 18:30** **Dyskusja.**
Następnie wspólna kolacja i biesiadowanie

Niedziela, 4 marca 2018 r.

10:00-12:30 Walne Zgromadzenie w restauracji „Goldener Löwe“

TEMAT 1: **Przywitanie przez pierwszego przewodniczącego, kworum**

TEMAT 2: **Sprawozdania**

- Sprawozdanie Zarządu (Ralph Wrobel i Andreas Smarzly)
- Sprawozdanie finansowe skarbnika (Rosemarie Matulla)
- Sprawozdanie rzecznika Głogówczan (Günter Hauptstock)
- Sprawozdanie administratora sieci (Christian Sarnes)

TEMAT 3: **Wybory nowego skarbnika**

TEMAT 4: **Publikacje i wydania naukowe**

- Karoliński kataster podatkowy/ Biała i Prudnik (R. Wrobel)
- Wypędzenie z historycznego powiatu prudnickiego (J. Preisner)
- Szybowice (M. Weiß)

TEMAT 5: **„Tydzień historyczny w powiecie prudnickim“ od 28.5.2018 do 3.6.2018 r.**

TEMAT 6: **Pozostałe**

12:30-14:00 Wspólny obiad, odjazd

Anfahrt nach Northeim

Hinweise zur Anfahrt: Northeim (Han.) wird ideal über die A7 per Auto oder die Bahnlinie Hannover-Göttingen erreicht. Der St.-Blasien-Komplex mit der Heimatstube und das Restaurant „Zum Goldenen Löwen“ liegen nur wenige hundert Meter voneinander entfernt mitten im Zentrum an der Fußgängerzone (Breite Straße). Kostenlose Parkplätze direkt am St.-Blasien-Komplex werden über die Fußgängerzone erreicht. Ebenso ist das kostenfreie Parken im Bereich des Jugendgästehauses möglich. Zugfahrer sollten vom Bahnhof ein Taxi nehmen (ca. 5 min Anfahrt!)

Dojazd do Northeim

Wskazówki dotyczące dojazdu: Northeim k./Hanoweru posiada doskonałe połączenie z autostradą A7 oraz linią kolejową Hannover-Göttingen. Kompleks St. Blasien z Izbą Tradycji oraz restauracja „Zum Goldenen Löwen“ są oddalone od siebie zaledwie kilkaset metrów i znajdują się w centrum miejscowości przy deptaku (Breite Straße). Bezpłatne miejsca parkingowe znajdują się bezpośrednio przy kompleksie St. Blasien przy deptaku. Dodatkowe bezpłatne miejsca parkingowe znajdują się w obrębie hostelu. Osoby przyjeżdżające pociągiem proszone są o dojazd taksówką (ok. 5 minut jazdy!).

„Historische Woche“ vom 28. Mai bis zum 2. Juni 2018 in Schlesien

In der Woche vom 28. Mai bis zum 3. Juni 2018 planen wir eine „Historische Woche“ in Oberschlesien, mit einer Möglichkeit zur gemeinsamen Forschung in den polnischen Archiven und einer Reihe von Veranstaltungen (Buchvorstellungen, Vorträge, Konferenzen). Nach der bisherigen Planung, wollen wir die Woche wie folgt gestalten:

Mo, 28.05.2018: Archivbesuche (Oppeln, Breslau, nach pers. Wunsch)

Di, 29.05.2018 - Nachm.: Vortrag in Kerpen „750 Jahre Kerpen“ (R. Wrobel)

Mi, 30.05.2018 - Nachm.: Vorstellung des 10. Bandes der Landeskundlichen Schriftenreihe „Die Altkreise Zülz und Neustadt im Karolinischen Steuerkataster von 1722/26“ in Neustadt

Do, 31.05.2018 - Nachm.: Vorstellung des Buches „Oberschlesisches Dorfleben über 100 Jahre im Bild“ (A. Smarzly) in Körnitz mit Volksfest

Fr, 01.06.2018: Konferenz in Oberglogau: „Oberschlesischer Landadel an der Schwelle zur Neuzeit: Herkunft, Bedeutung und Niedergang (1428 – 1648)“ mit Vorträgen u.a. von Mitgliedern der HKKNOS

Die Vormittage ab Dienstag stehen für weitere Archivbesuche bzw. als Freizeit zur freien Verfügung.

Um gemeinsame Abende in Oberschlesien zu ermöglichen, haben wir im Hotel „Salve“ in Oberglogau für diese Woche 10 EZ reserviert, für die die HKKNOS bis zum 1. März 2018 eine Anzahlung vornehmen muss. **Wer Übernachtungen im Hotel „Salve“ reservieren möchte, wird bis zum 28. Februar 2018 um eine Anzahlung von 55 € auf das Konto der HKKNOS (Sparkasse Gütersloh IBAN: DE70 4785 0065 0008 0144 67) gebeten.** Konkrete Planungen und Informationen erfolgen anlässlich der Jahreshauptversammlung.

„Tydzień historyczny“ od 28. maja do 2 czerwca 2018 r. na Śląsku

W tygodniu od 28. maja do 3. czerwca 2018 r. planujemy zorganizować na Górnym Śląsku „Tydzień historyczny“, którego celem jest umożliwienie wspólnych badań w polskich archiwach oraz zorganizowanie serii spotkań (prezentacji książek, wykładów, konferencji). Wg dotychczasowych propozycji plan na ten tydzień prezentuje się następująco:

Poniedziałek, 28.05.2018 r.: Archiwa (Opole, Wrocław, wg osobistych życzeń)

Wtorek, 29.05.2018 - godziny popołudniowe: Wykład w Kierpniu „750 lat Kierpnia“ (R. Wrobel)

Środa, 30.05.2018 - godziny popołudniowe: Prezentacja 10. tomu pism lokalnych „Historyczne powiaty bialski i prudnicki w Karolińskim katastrze podatkowym z lat 1722/26“ w Prudniku

Czwartek, 31.05.2018 - godziny popołudniowe: Prezentacja książki „Stulecie życia wiejskiego na Górnym Śląsku w obiektywie“ (Andreas Smarzly) w Kórnicy połączona z festynem

Piątek, 01.06.2018: Konferencja w Głogówku: „Ziemiaństwo na Górnym Śląsku u progu ery nowożytnej: pochodzenie, znaczenie i upadek (1428-1648)“ połączona z wykładami min. członków HKKNOS. Przedpołudnia, licząc od wtorku, pozostają do wolnej dyspozycji, min. na pracę w archiwach.

Aby zagwarantować wspólne spędzanie wieczorów na Górnym Śląsku, w hotelu „Salve“ w Głogówku zarezerwowano wstępnie na ten tydzień 10 pokoi jednoosobowych. Do 1. marca 2018 r. należy wpłacić stosowną zaliczkę. **Osoby zainteresowane noclegiem w hotelu „Salve“, prosimy o kontakt do 28. lutego 2018 r. i wpłatę zaliczki w wysokości 55 EUR na konto HKKNOS (Sparkasse Gütersloh IBAN: DE70 4785 0065 0008 0144 67).** Konkrete plany oraz informacje omówimy podczas walnego zgromadzenia.

Oppelner Landbücher jetzt in unserer „Wolke“

Oppelner Landbuch 1532 – 1543

Seit neustem verfügt die HKKNOS über eine sog. „Cloud“ (dt. Wolke) im Internet. Dabei handelt es sich um Speicherplatz auf einem externen Server, auf den jedes Mitglied Zugriff bekommen kann. In dieser „Cloud“ können ab sofort alle digitalen Archivalien, digitalen Bücher etc. gespeichert werden. Als erste Archivalie haben wir hier die beiden Bände der Oppelner Landbücher eingestellt.

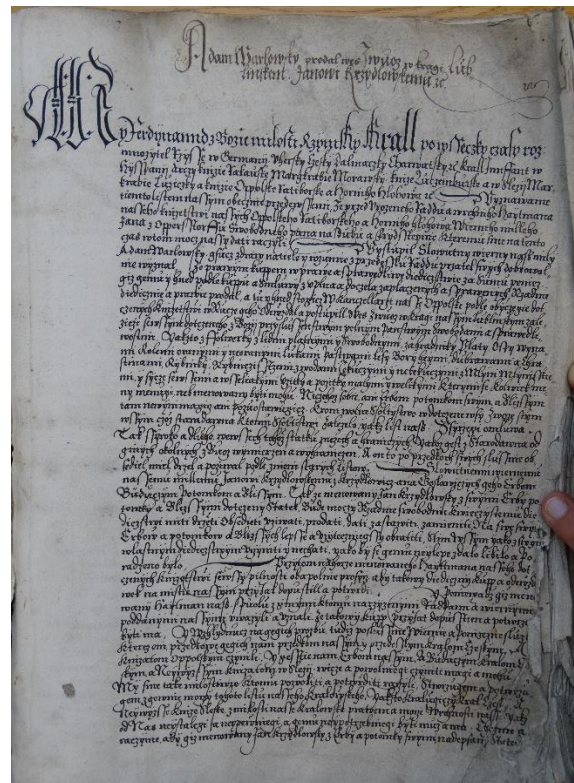
Die Oppelner Landbücher enthalten zahllose Besitzübertragungen wie z.B. Verkäufe von Dörfern, Testamente oder Witwenausstattungen durch den oberschlesischen Adel sowie die örtliche Geistlichkeit. Dadurch handelt es sich bei diesem Dokument um eine einmalige Quelle zur Geschichte unserer Region. Wer Zugriff auf unsere „Cloud“ haben möchte, melde sich bitte beim Webmaster Christian Sarnes (webmaster@hkknos.de).

Oppelner Landbücher dostępne w naszej „chmurze“ internetowej

Od niedawna HKKNOS dysponuje tzw. „chmurą“ (ang. „cloud“) internetową. Jest to platforma pamięciowa dostępna na zewnętrznym serwerze, do której każdy członek stowarzyszenia może otrzymać dostęp. W „chmurze“ internetowej dostępne są już wszelkie archiwalne dane cyfrowe, cyfrowe książki itp. Jako pierwsze informacje archiwalne wstawiliśmy dwa tomy Oppelner Landbücher.

Publikacje te zawierają niezliczone dane dotyczące własności, jak np.: sprzedaż wsi, testamenty oraz dochód wdowi arystokracji Śląska oraz miejscowego duchowieństwa. Poza tym oba dokumenty stanowią jednorazowe źródło dot. historii regionu.

Wszyscy, którzy chcą otrzymać dostęp do „chmury“ internetowej, proszeni są o zgłoszenie do naszego administratora, Christiana Sarnesa (webmaster@hkknos.de).

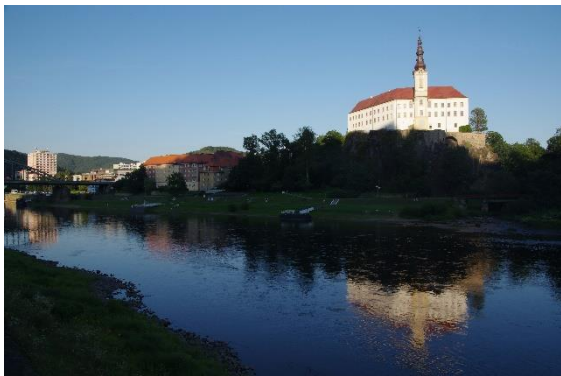

Oppelner Landbuch 1557 – 1604

13. Studienfahrt „Schlösser und Gärten im nördlichen Böhmen“

In der Woche vom 27. August bis 3. September 2017 führte die Historische Kommission für den Kreis Neustadt/OS (HKKNOS) ihre 13. Studienfahrt, unter dem Motto „Schlösser und Gärten im nördlichen Böhmen“, durch. Dieses Jahr besuchten die 23 Teilnehmer der Reise die mit Schlesien benachbarte Grenzregion im nördlichen Tschechien.

Die in Wadersloh, Erfurt und Dresden zugestiegten Reisenden erreichten bereits am späten Nachmittag des ersten Tages Tetschen (Děčín), wo für die nächsten drei Nächte im Hotel „Česká Koruna“ Quartier bezogen wurde. Kurz darauf stieß unser tschechischer Reiseführer Peter Kumpfe zu uns. Da es bis zum Abendessen noch etwas Zeit blieb, führte uns Peter, ein Deutschböhme und bekannter Radiomoderator des MDR, außerplanmäßig zum unweit des Stadtzentrums gelegenen, in den letzten Jahren grundrenovierten Schloss der Familie von Thun.

Tetschen (Děčín)

Am darauffolgenden Montag führte uns die Reise bei schönstem Spätsommerwetter planmäßig nach Leitmeritz (Litoměřice), wo eine Stadtführung stattfand.

13. wizyta studyjna „Pałace i ogrody w północ- nych Czechach“

W tygodniu od 27 sierpnia do 3 września 2017 r. Komisja Historyczna Powiatu Prudnickiego (HKKNOS) odbywała swoją już 13 wizytę studyjną pod hasłem „Pałace i ogrody w północnych Czechach“. W tym roku 23 uczestników wyjazdu odwiedziło sąsiadujący ze Śląskiem region graniczny w północnych Czechach.

Leitmeritz (Litoměřice)

Goście, którzy dosiadali się kolejno w Wadersloh, Erfurcie i Dreźnie, już późnym popołudniem pierwszego dnia wyjazdu dotarli do Děčína, gdzie zostali zakwaterowani na kolejne trzy noclegi w hotelu „Česká Koruna“. Chwilę później dołączył do grupy czeski przewodnik – Peter Kumpfe. Ponieważ do kolacji pozostało jeszcze trochę wolnego czasu, Peter, Czech o niemieckich korzeniach i znany dziennikarz radiowy stacji MDR, zaprosił uczestników do położonego niedaleko centrum miasta zamku rodziny von Thun, który w ostatnich latach został kompleksowo odrestaurowany.

Kolejnego dnia, w poniedziałek, w promieniach letniego słońca, grupa udała się do Litoměřic, gdzie zwiedzała miasto.

Danach ging es zum Schloss derer von Waldstein nach Dux (Duchcov), wo Ende des 18. Jahrhunderts der berühmte venezianische Frauenheld, Abenteurer und Schriftsteller Giacomo Casanova seine letzten Lebensjahre verbrachte und seine bis heute bekannten Tagebücher niederschrieb.

Dux (Duchcov)

Den Tag beendeten wir mit einer Auffahrt mit dem Sessellift auf den 807 Meter hohen Mückenberg, von wo sich ein faszinierender Blick auf das Umland bot.

Am nächsten Tag führte uns Peter durch „Wallensteins Land“. So stand zunächst auf dem Programm der Besuch des Schlosses Friedland (Frýdlant), nach dem der einstige Generalissimus des 30-jährigen Krieges, Albrecht von Wallenstein (von Waldstein), den Titel eines Herzogs von Friedland führte.

Friedland (Frýdlant)

Nach einer Mittagspause am prächtigen Ring von Reichenberg (Liberec), besichtigten wir ein weiteres Schloss, das sich einst im Besitz von Wallensteins befunden hat.

Mückentürmchen (Komáří vížka)

Następnym punktem programu był przejazd do zamku rodziny von Waldstein do Duchcov, gdzie pod koniec XVIII wieku znany wenecki kobieciarz, poszukiwacz przygód i pisarz Giacomo Casanova spędził ostatnie lata życia i spisał słynne do dziś dzienniki.

Dzień zakończył się wjazdem wyciągiem krzeselkowym na szczyt Komáří hůrka (807 m n.p.m.), skąd roztaczał się wspaniały widok na okolicę.

Reichenberg (Liberec)

Kolejnego dnia Peter poprowadził grupę przez krainę Wallensteina. W programie znalazła się w pierwszej kolejności wizyta na zamku w miejscowości Frýdlant, gdzie po serii sukcesów w wojnie 30-letniej Albrecht von Wallenstein (von Waldstein), awansował do rangi księcia Friedlandu.

Po przerwie obiadowej na przepięknym rynku w miejscowości Liberec grupa udała się na zwiedzanie kolejnego zamku będącego niegdyś własnością Wallensteina.

Es war das unweit von Deutsch Gabel (Jablonné v Podještědí) gelegene Schloss in Lämberg (Lemberk), das zuletzt der Familie Clam-Gallas gehörte und dessen Räume überfüllt sind mit ursprünglicher Inneneinrichtung aus verschiedenen Epochen der vergangenen vier Jahrhunderte.

Lämberg (Lemberk)

Auf der Rückreise ins Hotel fanden wir noch Zeit für einen Halt an der prächtig ausgestatteten Basilika in Deutsch Gabel, in der die Reliquien der heiligen Zdislava von Lämberg, der Schutzheiligen der Armen und Leidenden in Böhmen, verehrt werden.

Am Mittwoch verließen wir das Hotel in Tetschen und besuchten Schlösser und Burgen im „böhmischen Paradies“. Zunächst ging es nach Sichrow (Sychrov), zum Schloss der einst aus Frankreich nach Böhmen emigrierten Familie de Rohan. Das malerische Schloss mit seinen Elementen aus dem englischen Baustil dient häufig als Kulisse für zahlreiche Filmproduktionen, u.a. auch für einem James-Bond-Film.

Münchengrätz (Mnichovo Hradiště)

Był nim położony niedaleko miejscowości Jablonné v Podještědí zamek Lemberk, którego ostatnimi właścicielami była rodzina Clam-Gallas, w jego wnętrzach do dziś podziwiać można oryginalne wyposażenie z różnych epok minionych stuleci.

W drodze powrotnej do hotelu był jeszcze czas na krótki postój przy bogato wyposażonej bazylice w Jablonné v Podještědí, gdzie znajdują się relikwie świętej Zdzisławy Czeskiej z Lemberka, patronki biednych i cierpiących.

Sichrow (Sychrov)

W środę grupa wymeldowała się z hotelu w miejscowości Děčín aby udać się na zwiedzanie zamków i pałaców w „Czeskim Raju“. Pierwszym przystankiem była miejscowość Sychrov, gdzie znajduje się zamek rodziny de Rohan, która do Czech przybyła z Francji. Malowniczy zamek z elementami stylu angielskiego stanowi częste tło licznych produkcji filmowych, także filmów o Jamesie Bondzie.

Jitschin (Jičín)

Danach fuhren wir nach Münchengrätz (Mnichovo Hradiště), wo wir das im Originalzustand phantastisch ausgestattete Schloss besichtigten, das vom 17. bis zum 20. Jahrhundert der Familie von Waldstein gehörte. Unweit des Schlosses befindet sich heute die letzte Ruhestätte des berühmtesten Sprosses der Familie, des bereits genannten Generalissimus Albrecht von Wallenstein/Waldstein. Nachmittags fuhren wir, gewissermaßen weiterhin auf Wallensteins Spuren, nach Jitschin (Jičín), der Residenzstadt des Herzogtums Friedland. Am Abend bezogen wir unsere Zimmer im Hotel „U Beránka“ in Nachod (Náchod).

Neustadt an der Mettau (Nové Město nad Metují)

Am letzten Tag des August ging es in den Osten Böhmens, zuerst in eine der schönsten Renaissancestädte Tschechiens, nach Neustadt an der Mettau (Nové Město nad Metují). Nach einer Führung durch das, Anfang des 16. Jahrhunderts gegründete und absolut bezaubernde Städtchen, konnten wir das am Rande des Marktplatzes gelegene und sich bis heute im Besitz der Familie Bartoň von Dobenín befindende Schloss mit seiner ursprünglichen Innenausstattung besichtigen.

Die Mittagspause verbrachten wir im pulsierenden Königgrätz (Hradec Králové), von wo wir nachmittags in die mit dieser Universitätsstadt konkurrierende Bezirkshauptstadt Pardubitz (Pardubice) fuhren. Auch hier besuchten wir das königliche Schloss, welches ein seltenes Beispiel des

Kolejnym punktem była miejscowość Mnichovo Hradiště, gdzie znajduje się zamek zachowany w nienaruszonym stanie, którego właścicielami od XVII do XX wieku była rodzina von Waldstein. Niedaleko zamku znajduje się dzisiaj miejsce spoczynku znanego potomka rodziny, wspomnianego już generała Albrechta von Wallenstein/Waldstein.

W godzinach popołudniowych, w dalszym ciągu podróżując śladami Wallensteina, grupa udała się do miasta Jičín, stolicy byłego księstwa Frýdlant. Wieczorem przybyła na nocleg do hotelu „U Beránka“ w miejscowości Náchod.

Celem podróży ostatniego dnia sierpnia była wschodnia część Czech, w pierwszej kolejności najpiękniejsze miasto renesansowe Czech – Nové Město nad Metují. Po spacerze uliczkami tego przepięknego i zachwycającego miasteczka założonego na początku XVI wieku, grupa zwiedziła znajdujący się na skraju rynku zamek z oryginalnym wyposażeniem znajdujący się do dziś w rękach rodziny Bartoň von Dobenín.

Pardubitz (Pardubice)

Czas na przerwę obiadową był w miejscowości Hradec Králové, skąd w godzinach popołudniowych grupa udała się do konkurującego z uniwersyteckim Hradec Králové miasta powiatowego Pardubice. Również tutaj zwiedzano zamek królewski, który stanowi rzadki przykład płynnego przejścia budowli zamkowej w pałacową a gdzie w trzech salach rycerskich znaleźć można jeszcze elementy dawnych malowideł ściennych z epoki wczesnego renesansu.

fließenden Übergangs eines Burgenbaus in eine Schlossanlage darstellt, und wo in drei Rittersälen noch Fragmente früherer Wandmalereien aus der Frührenaissance zu sehen sind. Auf der Rückkehr zum Hotel machten wir noch Halt an verschiedenen Denkmälern des weitläufigen Geländes der Schlacht von Königgrätz, in der im Jahre 1866 preußische Truppen die Armeen der Österreichisch-Ungarischen Monarchie besiegten, womit sie das einstige deutsche Kaiserhaus der Habsburger aus dem neuem Deutschen Reich der Preußen herausdrängten.

*Schlachtfeld von Königgrätz
(Hradec Králové)*

Wurden wir seit unserer Einreise nach Böhmen jeden Tag vom schönsten Sommerwetter verwöhnt, so schlug dieses in unserer letzten Nacht in Tschechien schlagartig um. Als wir am Freitagmorgen das Schloss in Nachod besuchten, waren Jacken, Regenmäntel und Regenschirme unerlässliche Begleiter. Dennoch waren wir auch hier wieder überwältigt, sowohl von der äußeren Optik als auch über die innere Ausstattung des sich bis zum Ende des Zweiten Weltkrieges im Besitz der Familie Schaumburg-Lippe befindenden Schlosskomplexes.

Dann verließen wir Böhmen und begaben uns, die Grafschaft Glatz und das Neiße Bistumsland durchquerend, nach Neustadt in Oberschlesien. In Neustadt/OS fand am Abend im Hotel „Oaza“ die traditionelle Wiedersehensfeier mit unseren Freunden, Vereinsmitgliedern aus Polen, Vorständen

W der drosde powrotnej do hotelu grupa kilkakrotnie zatrzymywała się jeszcze przy licznych pomnikach obejmujących pole bitwy pod Sadową (znana też jako bitwa pod Königgrätz). Tu w roku 1866 wojska pruskie wygrały z wojskami monarchii austro-węgierskiej i tym samym wyeliminowały wpływy dawnej niemieckiej dynastii cesarskiej Habsburgów na dalsze losy nowopowstającej II Rzeszy Niemieckiej.

O ile podczas dotychczasowej podróży po Czechach zwiedzających rozpieszczała piękna letnia pogoda, to ostatekniej nocy warunki atmosferyczne diametralnie się zmieniły. W piątkowy ranek po dotarciu do zamku w miejscowości Nachod niezbędne okazały się kurtki, płaszcze przeciwdeszczowe i parasole. Nie zmniejszyło to jednak oczarowania zarówno zewnętrzną fasadą, jak i wyposażeniem kompleksu zamkowego znajdującego się do wybuchu II wojny światowej w rękach rodziny von Schaumburg-Lippe.

Nachod (Náchod)

Po opuszczeniu Czech grupa, mijając po drodze dawne hrabstwo kłodzkie i księstwo nyskie, udała się do Prudnika. W Prudniku w hotelu „Oaza“ tradycyjnie już odbyło się spotkanie z przyjaciółmi, członkami stowarzyszenia z Polski, przedstawicielami zarządów instytucji zaprzyjaźnionych i miejscowymi politykami. Wprawdzie przedstawiciele władz miejskich nie mogli tym razem z uwagi na inne zobowiązania uczestniczyć w naszym spotkaniu, licznie przybyły jednak delegacje kół DFK z Prudnika, Głogówka-Oraczy oraz po

befreundeter Institutionen und Vereine und örtlichen Politikern statt. Zwar haben sich die Stadtvertreter von Neustadt/OS wegen eines anderweitigen Termins dieses Mal entschulden müssen, stattdessen kamen starke Abordnungen der Deutschen Freundschaftskreise aus Neustadt/OS, Oberglogau-Hinterdorf und zum ersten Mal auch aus Oberglogau-Weingasse zu unserem Fest. Die Feier wurde bereichert durch musikalische Darbietungen des Chors der Deutschen Minderheit aus Neudorf.

Die Reisegruppe / Grupa podróżujących

Am letzten Tag standen mehrere Termine gleichzeitig auf dem Programm. Während die meisten Teilnehmer der Reise vormittags durch Herbert Schindler, der mit Gattin privat nach Neustadt anreiste, durch „seine“ Stadt Neustadt geführt und fachkundig über alle wichtigen Punkte und Gegebenheiten aufgeklärt wurden, begaben sich Ralph Wrobel und Andreas Smarzly nach Oberglogau. Hierhin wurde der Vereinsvorstand von unserem Vereinsfreund, dem oberglogauer Museumsdirektor Alexander Devosges-Cuber eingeladen. Dieser hielt anlässlich eines Familientreffens von 65 Mitgliedern der Familie von Oppersdorff in Oberglogau, im dortigen Rathaus einen Vortrag über das Mäzenatentum dieser Familie in den vergangenen Jahrhunderten. Wieder zurück in Neustadt/OS führte der Vorstand der HKNOS, in Anwesenheit interessierter Vereinsmitglieder und Mitreisender, die

raz pierwszy z Głogówka-Winiar. Spotkanie muzycznie wzbogacił występ chóru Mniejszości Niemieckiej z Nowej Wsi Prudnickiej.

Ostatniego dnia plan był również bardzo napięty i wypełniony licznymi spotkaniami. Podczas gdy większość uczestników w godzinach przedpołudniowych wzięła udział w spacerze po Prudniku z oprowadzaniem przez Herberta Schindlera, który wraz z małżonką prywatnie przyjechał do Prudnika i pokazał uczestnikom „jego“ miejsca w Prudniku, Ralph Wrobel i Andreas Smarzly udali się do Głogówka. Zarząd stowarzyszenia został zaproszony przez naszego przyjaciela, dyrektora muzeum, Aleksandra Devosges-Cubera. Wygłaszał on w tamtejszym ratuszu z okazji spotkania 65 członków rodziny von Oppersdorff w Głogówku wykład na temat mecenasostwa rodziny w ubiegłych stuleciach. Po powrocie do Prudnika zarząd HKNOS, w obecności zainteresowanych członków stowarzyszenia i uczestników wyjazdu, dokonał oficjalnego przekazania elementów wystawy z izby tradycji w Northeim Muzeum w Prudniku.

*Im Museum des Neustädter Landes
W Muzeum Ziemi Prudnickiej*

W realizację przekazania eksponatów w szczególności zaangażowani byli nasi członkowie, Sebastian König i Maik Gliese, gdyż oprócz licznych kartonów z najróżniejszymi eksponatami przetransportowali z Northeim do Prudnika pomnik

offizielle Übergabe von Ausstellungsstücken aus der aufgelösten Neustädter Heimatstube in Northeim an das Museum in Neustadt durch.

Besonders unsere beiden Mitglieder Sebastian König und Maik Gliese haben zu dieser feierlichen Übergabezeremonie beigetragen, indem sie neben zahlreichen Kartons mit verschiedensten Exponaten, vor allem den über 300 kg schweren Grabstein des Pfarrers von Neustadt, Hermann J. Hübner (+1934), aus Northeim nach Neustadt (zurück)transportiert haben. Sowohl der Vereinsvorsitzende Prof. Wrobel als auch der Direktor des Museums in Neustadt Dr. Dominiak zeigten sich in ihren Ansprachen glücklich über die freundschaftliche und partnerschaftliche Zusammenarbeit der HKKNOS und des Museums in Neustadt in den letzten Jahren, welche gemeinsame Projekte und Aktionen wie diese ermöglichen. Diese Veranstaltung wurde von der lokalen Presse und dem Regionalfernsehen verfolgt.

Am Samstagnachmittag begab sich die Reisegruppe nach Oberglogau, wo Ralph Wrobel eine Führung durch die historisch unglaublich interessante Stadt machte. Danach begaben wir uns zu unserem letzten Programmpunkt während dieser Studienfahrt, nämlich zum 25. Beethovenfestival in Oberglogau, zu dem wir ebenfalls von unserem Vereinsfreund und Veranstalter dieses traditionsreichen Festivals, Aleksander Devosges-Cuber, eingeladen worden waren. Im neurenoviertem großen Saal des Kulturhauses von Oberglogau wurden wir über zwei Stunden lang vom bekannten Kammerorchester „Leopoldinum“ aus Breslau mit Serenaden und Pianokonzerten von Mozart, Karłowicz und Dvořak verückt.

Am Sonntag früh verließen wir Neustadt und unser Fahrer Rolf von „Osburg-Reisen“ brachte uns alle mit seinem modernen Reisebus zuverlässig und pünktlich wieder zurück nach Hause.

ksiedza Hermanna J. Hübnera (+1934).
Zarówno przewodniczący komisji, prof. Wrobel, jak również dyrektor muzeum, dr Dominiak, wyrazili w swoich przemówieniach radość z nawiązania w ostatnich latach przyjacielskiej i partnerskiej współpracy między HKKNOS a Muzeum w Prudniku, która umożliwiła powstanie inicjatyw podobnych do tej. W spotkaniu tym uczestniczyli przedstawiciele lokalnej prasy i telewizji.

W sobotnie popołudnie grupa udała się do Głogówka, gdzie pod przewodnictwem Ralpha Wrobla zwiedziła te niezwykle interesujące miasto. Następnie wszyscy wzięli udział w ostatnim punkcie programu tegorocznej wizyty studyjnej, mianowicie w 25. Festiwalu im. Ludwiga van Beethovena w Głogówku, na który również zostaliśmy zaproszeni przez naszego przyjaciela i organizatora festiwalu, Aleksandra Devosges-Cubera. W niedawno wyremontowanej sali Domu Kultury w Głogówku przez ponad dwie godziny słuchaliśmy serenad i koncertów fortepianowych Mozarta, Karłowicza i Dvořaka, prezentowanych przez orkiestrę kameralną „Leopoldinum“ z Wrocławia.

Wczesnym rankiem w niedzielę opuściliśmy Prudnik, a nasz kierowca Rolf z biura „Osburg-Reisen“ zawiózł nas wszystkich swoim komfortowym autokarem bezpiecznie i punktualnie do domu.

Video:

<http://tvprudnik.pl/35-tabs/tabs-aktualnosci/1081-wydarzenia-pogranicza-35.html>

Text / Tekst: Andreas M. Smarzly

Fotos / Zdjęcia: Ralph Wrobel

Übersetzung / Tłumaczenie:

Agnieszka Skrzypulec

Herausgeber / Wydawca:

Historische Kommission für den Kreis Neustadt/Oberschlesien e.V.

Komisja Historyczna powiatu prudnickiego

p.Adr. Ralph Wrobel, Martinskloster 13, 99084 Erfurt

ralph.wrobel@hkknos.de – www.hkknos.de

Bankverbindung / Nr konta bankowego

Sparkasse Gütersloh Kto.-Nr. 8014467, BLZ 478 500 65

IBAN: DE70 4785 0065 0008 0144 67

SWIFT-BIC: WELADED1GTL